

DOKUMENTACE ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA VÝTVARNÝCH UMĚNÍ

FACULTY OF FINE ARTS

ATELIÉR FOTOGRAFIE

PHOTOGRAPHY STUDIO

BAKALÁRSKA PRÁCA

BACHELOR THESIS

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR/KA PRÁCE

AUTHOR

Karolína Kreheřová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

MgA. Ivars Gravlejs Ph.D

BRNO 2022

OBSAH DOKUMENTACE:

TEXTOVÁ ČÁST

s. 4-6

OBRAZOVÁ ČÁST

s. 7-13

TEXTOVÁ ČASŤ

Táto bakalárska práca sa zaoberá vlastnou dokumentáciou priebehu vzniku bakalárskych prací na fakulte Výtvarných umení, Technickej univerzity v Brne. Ide o bakalárske práce s rôznorodým zameraním väčšiny ateliérov na FAVU. Názov *Bakalárska práca* a knižné prevedenie som zvolila ako analógiu k tradičným záverečným prácam vysokých škôl, od ktorých sa tie umelecké, tak líšia. Formát knihy, ale zodpovedá fotografickému obsahu. Zahrňuje útržky z rozhovorov formou otázka/odpoveď, fotodokumentáciu procesu bakalárskych prací a autorský text formou denníkového záznamu.

Táto práca môže byť ľahko zameniteľná s katalógom pre výstavu bakalárskych, či diplomových prací, ktorý obsahuje obrazovú dokumentáciu a krátky popisný text objasňujúci zámer. Toto, ale nie je tento prípad. Táto kniha, je autorským rozprávaním vlastných skúseností z interakcií, ktorým som dala možnosť vzniknúť. Stredobodom práce sú stretnutia a vzájomné poznávanie seba a okolia skrz vlastnú skúsenosť a experimentovanie ako prax spolunažívania v spoločnosti. Prispôsobovanie sa rôznym typom situácií a ľudí ma až performatívny charakter, ktorý dennodenne všetci žijeme.

Pokiaľ by táto práca mala inú podobu než knižnú, napríklad dokumentárneho filmu. Dalo by sa hovoriť o tzv. dokureality, ktorej výsledným záznamom by bol pohyblivý obraz. V tejto súvislosti spomeniem dokumentárnu tvorbu Martina Duška a jeho zaujatie v zobrazovaní procesu, napr. film *Parta Analog* (2013).¹ S týmto prístupom, kreatívneho zobrazovania reálneho života, sa sama staviam do pozície pozorovateľky a protagonistky zároveň.

Osobne ma zaujímalo, ako ľudia pristupujú k tvorbe Bakalárskej práce, ako vnímajú svoje doterajšie štúdium na Vysokej škole. Čo všetko im škola dala, akú veľkú úlohu hrá v ich živote umenie, a či sa mu budú venovať aj naďalej? Čo si myslia o zmysle umeleckého vzdelávania, a či byť flexibilný a kreatívny v živote stačí. Týmito úvahami som sa inšpirovala v knihe *Sonda jedného ročníka*, od Barbory Lungovej a spol.² Kniha sleduje životné dráhy vybraných absolventov ročníku 1999/2000 a ich uplatnenie v umeleckom svete. Táto kniha mi poskytla možné odpovede, na niektoré moje nezodpovedané otázky a uľahčila tak vnútorné bytie. Ďalej, práca Isabeli Grosseovej, *Gravitace umelecké kompetence*,³ neplánované splnutie umenia a života. V čom absolventi umeleckých oborov vidia svoju schopnosť, a ako s ňou môžu v ďalšom živote nachádzať? Je možné vnímať umelecké vzdelanie ako univerzálne, ktoré je možné vkladať do iných činností, vzťahov a podobne? Toto a mnoho ďalšieho si môžeme ja a všetci moji participanti

¹ Parta Analog [film]. Réžia Martin DUŠEK. Česko: Česká televize, 2013. Dĺžka 70 min.

² LUNGOVÁ, Barbora a kol. *Paměť FAVU. Sonda jedného ročníka*, Brno: Fakulta výtvarných umění VUT v Brně, 2014. 180 s. 97880-214-5089-9

³ GROSSEOVÁ, Isabela. *Gravitace umělecké kompetence*, Praha: Akademie výtvarných umění v Praze, 2020. 224 s. ISBN: 9788088366188

povedať za 10 rokov. Obe tieto knihy si kladú existenciálne otázky na ktoré možno nie je jasná odpoveď, ale je možné o nich rozprávať, a skúmať skrz ne seba a svoje okolie. Spomeniem ešte Magdalenu N. Kwiatkowskú a jej knihu *Děti z Absurdlandu*⁴, ktorá mi dala možnosť k celej tejto téme pristupovať s nadhľadom.

Moja motivácia v začiatkoch vychádzala z príbehu Jacksona Pollocka a fotografa Hans Namutha, ktorý zdokumentoval Pollockov štýl „akčnej maľby“ a vďaka týmto fotografiám dostali maľby performatívny charakter a zviditeľnenie. Historička umenia Barbara Rose uvádza, že fotografie zmenili umenie tým, že sa zamerali na tvorbu umenia skôr než na samotný konečný produkt, čo dalo vzniknúť popularite Process Art. Process art tvrdí, že proces vytvárania umeleckého diela môže byť umeleckým dielom sám o sebe.

V mojom prípade je najdôležitejším aspektom zhromažďovanie, triedenie, iniciovanie, uskutočňovanie a interpretovanie...

Pohybujem sa v prostredí súčasnej umeleckej tvorby. V tomto prostredí som sa kreatívnym procesom zapojila do umeleckých aktivít a subjektívnym pohľadom ich zdokumentovala. Sama som sa vrhla do Namuthovej situácie a sledovala čo sa stane.

Nejde mi o samotný výsledok/ umelecké dielo, ale o tvorbu/ proces, ktorý je podľa môjho názoru najcennejší. O čas, ktorý ľudia venovali svojim nápadom, bez nároku na honorár. Nevymenili svoj čas za peniaze, vymenili ho za to čomu veria, čo ich teší a posúva. Videla som plno rôznorodých nápadov, všetky z iného sveta, majú ale jedno spoločné, je to budova na Údolní ulici.

Za cieľ si kladiem vlastný prežitok a následnú interpretáciu. Prieskum prostredia školy, v ktorom sa dlhšiu dobu nachádzam, a spoznávanie ľudí, ktorý sa tu vyskytujú spolu so mnou. V dokumentácií, ktorú som vytvorila si každý, kto je zvedavý, môže pozrieť ako to u nás vyzerá, a neakademickým popisným textom si môže prečítať o čo sa zaujímame. Cielene to mierim širokej verejnosti, keďže mnohokrát ľudia mimo túto našu bublinu netušia, čo to byť v umeleckej inštitúcii znamená.

Postup práce:

Ako prvé som prechádzala abstrakty bakalárskych prací. Vlastným výberom som zhromaždila ľudí, ktorých práce mi boli nejakým spôsobom blízke, zaujímal ma ich samotný postup, alebo práve ľudia vykonávajúci určitú činnosť. Niektoré som zvolila preto, lebo som konceptuálnemu abstraktu neporozumela, a bola som zvedavá. Napísala som maily, kde som vysvetlila úmysel interakcie. Spätná väzba bola tak polovičná, z toho vznikol úzky finálny výber študentov. Na začiatku je vždy potrebné, napísať dobrý mail, zároveň prekonať pocit sklamanania z odmietnutia –ignorancie. Ďalej, dohodnúť sa na stretnutí. Stretnutie prebieha priemerne na dvakrát. Prvé je informačné, druhé už ma podobu akcie. Miesto druhého stretnutia sa odohráva v závislosti na druhu práce: inštalácia, natáčanie, workshop atď. Zúčastňujem sa na miestach, kde tento proces prebieha. Všetci musíme zvládnuť pocit z neznáma, stretnutie s cudzím človekom, schopnosť rozhovoru. Snažím sa postupovať čisto intuitívne naviazať priateľský kontakt. Vnímať aké pocity vo mne stretnutie vyvoláva, ako na mňa druhá strana pôsobí. Chcem sa dozvedieť stále niečo nové a zaujímať sa o to čo ľudia hovoria. Urobím si zopár dokumentačných záberov, zároveň ponúkam pomoc s fotením, alebo s čímkoľvek čo budú pri práci potrebovať.

⁴ KWIATKOWSKA, Magdalena N. *Děti z Absurdlandu*, Praha: Akademie výtvarných umění v Praze, 2016. 56 s. ISBN: 978-80-87108-62-8

Záznamy z rozhovorov sú anonymné. Fotografie sú koncipované zväčša ako záznam prostredia tvorby, a detail zo špecifického objektu. Krátky popisný text je spísaný v čo najrýchlejšom čase po stretnutí, upravovaný minimálne, kvôli autentickej podobe.

Druhá časť práce pozostáva z editovania knihy, práca s grafickou úpravou a InDesignom. Táto textová časť a obhajoba. Kniha nie je výsledným umeleckým dielom, ale formou ukážky. Moja práca začala vyhľadávaním ľudí a skončí pri obhajobe.

Zasadením do súčasného kontextu a veľkou inšpiráciou je pre mňa nepochybne, už tretím rokom spolupráca s *Agronauts collective*, ktorý sa pohybuje medzi performatívnym výskumom a environmentálnym aktivizmom. Leto strávené v komunite budovaním kolektívu a „placemakingu“ na mňa malo veľký vplyv. Uvedomelé vytváranie miesta pre život skrz vlastný zážitok a experimentovanie prostredníctvom stretu založenom na zmysloch.

OBRAZOVÁ ČÁST

Bakalárska práca

KAROLÍNA KREHELOVÁ

POKRAČUJEŠ NA MAGISTRA?

Posledné 3 dni premýšľam o tom, že stým seknem. Mám teraz vo svojom živote veci, ktorým by som sa chcela venovať viac a sedieť s vami môžem aj tak, bez toho aby som mala nejaký záväzok voči škole. Hľadáva mi to to, čo by som teraz potrebovala a môžem si to dorobiť neskôr, ale teraz mam pocit, že nie je čas strácať čas.

VELA LUDÍ BY CHCELO PO ŠKOLE UČIŤ, ČO TY?

Asi by som sa tomu nebránila, keďže to vidím ako jednu z mála možností ako mať stály príjem, zároveň viem že to je cesta do pekiel. Nebránim sa tomu, ale zase nemám pedagogické minimum pretože za tie 4 roky čo som tu, som ho nebola schopná získať.

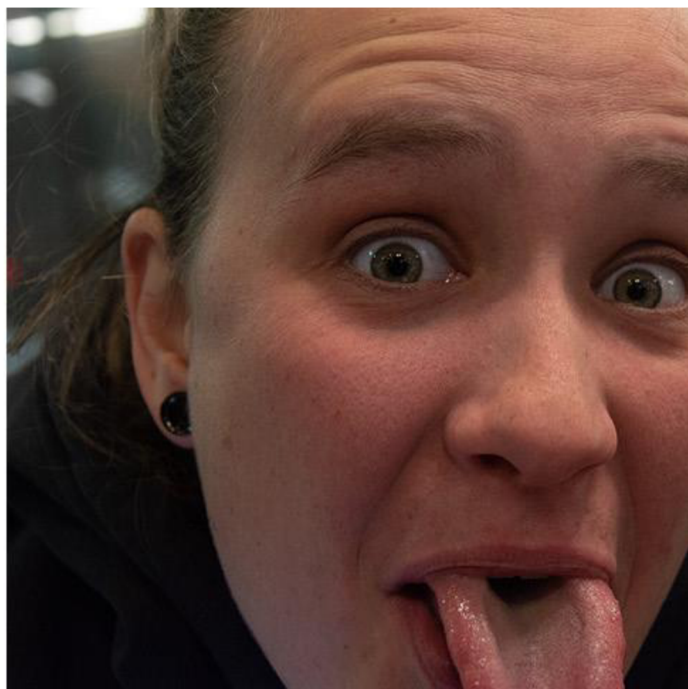
Autorské video, ktoré zachycuje subkultúru so záľubou v autotuningu v meste Rousínov. Tento Karolínin projekt, by sa páčil Martinovi Duškovi.

Táto subkultúra, ktorej je Karolína súčasťou sú podľa ich vlastných slov: „Decká, kamoši, ktorí sa rádi bavijou, rádi jezdijou, a je jim tak nejak jedno, čo si o nich lídi myslujú.“

Chcem sa zúčastniť zrazu tejto skupiny, ale Karolína ma upozorňuje, že si medzi seba len tak niekoho nepustia.
„My sme náboženstvo,“ tvrdí.

V jeden večer mi píše, keď chceš prísť, tak teraz! Zraz je ako stále na benzínke v Rousínove. „Nečakaj zázraky, stojíme, sedíme, kecáme, občas niekto prejde s fárom, občas sa niekomu niečo posere na aute, tak na to kuknem, ale ako jazdiť v túto dobu, kedy je benzín kurva drahej“...

Sedíme na červených sedačkách na benzínke, cítim sa celkom príjemne. Napadlo mi, či niekto z týchto ľudí sa živí ako automechanik, moje auto je už v katastrofálnom stave. Vymieňame si telefónne číslo, ktoré mi potom v budúcnosti už nikto nikdy nezdvíhol.

Našla som sa na Guest liste, Divadlo X10, Praha. V čiernej kapucni som vklzla do divadelného priestoru.

Nechcelo sa mi veľmi interagovať. Dlhú som sama sledovala najatého fotografa ako skúmavo hľadá nejaký zaujímavý uhol. Sledujem aj Jiřího workshop z horného poschodia.

Na monitore si môžeš QR kódom vylosovať náhodnú kerku, ktorú ti Jiří prekreslí a niekto v kukle vytetuje. Nekonečné množstvo návrhov vygenerovala umelá inteligencia. O workshop je veľký záujem, takže moje prvé tetovanie sa dnes odkladá. Všade je hrozná tma. V tej čiernej im to pristane.

Hyenaz.

Lenka zbiera prach už 2 roky. Mamkine vlasy, chuchvalce zo sušičky, otcove nánosy z práce, hlavne aby to patrilo rodine. Lenka pracuje a zároveň doma upratuje. Častice domáceho prachu sú hlavne z odumretých kožných buniek a prachu z vonku.

Všetko mi krásne vysvetľuje a ukazuje. Je to milučké a špinavé.

Lenkin prach je na oblečení, na obrazoch v depozitári (chodba), na očiach, na grafike, na plátne, v knihách zalepený lepidlom. Mohla by si chuchvalec dať pokojne na hlavu a obhájiť to.

Ževraj niekto povedal, že obraz nie je dobrý, keď na neho sadá prach v depozitári. Dobrý obraz ma visieť!
A takto to začalo.

Stretnutie s Antóniou prebehlo v deň veľkonočného pondelku. V tento deň sa oslavuje Ježišove zmŕtvychvstanie. O 2000 rokov neskôr na brnenskom hlavase si malé deti rozprávajú nechutné vtipy na korbáče, a kam by ich napchali svojím kamoškám.

Skryli sme sa pred týmto zázračným pondelkom v lese, na Ochoze. Vraj sa tam odohralo už veľa klauzurných prací. Antónia nás vzala na miesto kde by sme si mohli nazbierať ihličie, ktoré potom spolu s miazgou vykúpeme v olivovom oleji a zahustíme voskom. Vznikne z toho liečivá masť, kt. je dobrá hlavne na kožné problémy. Na rany, modriny, kíby, bodnutia od hmyzu, popáleniny a je tiež dezinfekčná. Antónia vyrába takéto masti, stretáva sa s ľuďmi, ktorý sa o to zaujímajú a robí s nimi rozhovory, okrem iného.

Tak tam všetky tri sedíme pod skalou a na plynovej bombe varíme masť. Zrazu v diaľke vidíme akési biele svetlo, približuje sa k nám. Cítim teplo a bezpečie, paralyzuje ma to, krásne to vonia.

Antonia nás upozorňuje, že k tomu nemáme čúchať, lebo sa tam uvoľňuje terpentín, ktorý má omamné účinky.

Hej! A miazgu na masti zbierame v zime, vtedy sa nelepi!

